

Vykort från en mördare

Mattias Edvardsson

Vykort från en mördare

Brottsplats Söderslätt

Bokförlaget Forum

Tidigare av författaren
En nästan sann historia
En helt vanlig familj
Goda grannar
En familjetragedi
Lova mig tystnad

Tidigare delar i Brottpsplatz Söderslätt
Gravglänta

**Bokförlaget
Forum**

Bokförlaget Forum, Box 3159, 103 63 Stockholm

info@forum.se

www.forum.se

Copyright © Mattias Edvardsson 2025
Svensk utgåva enligt avtal med Ahlander agency

Omslag: Michael Ceken

Tryckt hos ScandBook EU, 2025

Första tryckningen

ISBN 978-91-37-50661-6

I MÖRKRET

Mörkret faller fortare än hon trott. Så snart skymningen tagit över himlen svävar dunkla skuggor över det svarta vattnet. Hon borde ha vänt om tidigare. Nu måste hon öka på stegen för att hinna tillbaka innan allt blir kolsvart.

Det enda som hörs är vattnet som skvalpar och hennes egen flämtande andhämtning. Luften är kall i strupen och det rinner ur näsan. Hon råkar trampa på en gren och kastar en snabb blick över axeln.

Hon är ensam på den smala stigen, omgiven av buskar och snår. Framför henne löper vägen som en livlina genom det täta mörkret och hon håvar in meter efter meter.

Hon anar en ljusning, en plats där buskagen tunnas ut och blir färre. Axlarna sjunker och bröstet sänks. Snart kommer hon att vara ute ur dunklet.

Det finns inget att vara rädd för. Det är bara hjärnspöken.

Då hör hon ett ljud från snåren. En skugga lösgör sig ur mörkret bland buskarna.

Hon störtar iväg längs stigen. Hjärtat studsar i bröstet, varje andetag svider. Framför sig har hon ljuset, bakom sig dundrande fotsteg.

Hon vet inte vem som jagar henne. Hon vet bara att hon

måste fly. När hon vrider på huvudet anar hon ett par svarta gymnastiskor. Ett skarpt hundskall.

Hon ropar på hjälp, hon skriker rakt ut. Varför tog hon inte sin magkänsla på allvar?

Hon hinner inte se trädroten förrän det är för sent. Hennes fot fastnar i steget och hon störtar framlänges ner på stigen. I sista stund får hon fram händerna och kan dämpa fallet innan hon landar på marken. Fotstegen bakom henne kommer närmare.

1

När klockan närmade sig tio på lördagsförmiddagen tyckte Edith Persson att det fick vara nog. Hon tog fram dammsugaren och släpade med sig åbäket in över tröskeln till den snarkande makens sovrum.

Folke låg på rygg i sängen med vidöppen mun. ”Bara fem minuter till.” Han vred sig på kudden, grymtade och snörvlade.

”Melodikrysset börjar om en kvart.”

Edith hade klippt ut korsordet ur morgontidningen och vässat den gula blyertspennan. När programmet började satt makarna som vanligt bänkade vid radioapparaten i köket och lyckades ännu en gång lösa det kluriga krysset.

”Var det trevligt igår?” frågade Edith när programmet var slut.

”Jodå. Mycket folk.”

Folke hade spelat på ett ställe i Skurup under fredagskvällen. Det var det han gjorde nu för tiden: underhöll med musik på krogar, pubar och olika syltor på Söderslätt. Redan ikväll var det dags igen.

”Du, gumman.” Folke la armen om hennes midja. ”Jag älskar dig.”

Han pussade henne på kinden.

”Är du säker?”

”Jag har aldrig varit säkrare.”

Han log och pussade henne igen.

Edith hade en varm känsla i magen när hon strax därpå vek undan köksgardinen som hon själv sytt och spanade ut. ”Usch, vad det blåser. Uppfarten är full av löv igen.”

Folke reste sig utan vidare. ”Jag går ut och sopar.”

Under tiden tog Edith itu med köket: diskade, torkade och dammsög. Folke hade en enastående förmåga att sprida smulor omkring sig.

Med jämna mellanrum vek hon undan gardinen och kikade ut. Det hände inte mycket i Skegrie, den lilla by strax nordväst om Trelleborg som utgjorde Ediths och Folkes hemvist sedan fyrtio år tillbaka. Här fanns en skola, en kyrka och en gammal lanthandel. Oftast var det tomt på gatan utanför Perssons kök. Ibland passerade folk med hundar som fördärvade rabatterna och emellanåt gasade någon fartdåre förbi. Men annars var det mesta frid och fröjd.

Strax efter att Edith satt potatisvatten på kokning inför lunchen hörde hon röster utanför fönstret och spejade snabbt ut. På gatan utanför stod Jenny, grannen mittemot, klädd som om hon vore tjugofem snarare än femtio i piffig blus, röd jacka och en knäkort kjol. Var det Folke hon snackade med?

Edith for ut genom dörren med hjärtat i halsgropen, men insåg snabbt att det var falskt larm. Folke stod längst ner på uppfarten och kämpade med sopkvasten. Han verkade inte ens ha lagt märke till Jenny, men stannade genast upp när han fick syn på Edith.

”Vart ska du?”

”Jag ska bara titta i brevlådan”, sa Edith och smet förbi honom.

”Det var länge sedan de slutade dela ut post på lördagar”, sa Folke.

Bakom den stora lagerhäggen vid tomtgränsen böjde sig Edith ner för att inte synas från gatan. Hon anade Jennys siluett mellan blad och grenar, men kunde fortfarande inte se mannen som grannen pratade med. Han hade en mild basröst och sa något om att allting skulle bli bättre så småningom. Vem var han egentligen? Hade Jenny släpat hem en ny karl? Den lilla slampan.

Jenny Grahn och hennes familj hade flyttat in i huset mitt över gatan för fem år sedan. Maken Tommy hade ägnat all ledig tid åt att renovera sönder det vackra gamla gathuset till oigenkännlighet medan parets söner hade levt rövare med bollar, klubbor, trimmade mopeder och gräslig musik på hög volym. Någon gång i början av sommaren hade Jenny slängt ut maken och plockat in en byggfirma för att färdigställa renoveringen, men tomten såg fortfarande ut som en byggarbetsplats.

”Det är nog bäst att jag går nu innan frun kommer”, sa den främmande mannen.

Var han otrogen? Edith måste få en skymt av honom. Hon rundade busken och stegade bort mot brevlådan.

”Hej, hej”, hälsade mannen. Jenny Grahn nickade kort och Edith försökte att inte verka alltför nyfiken.

Lång och reslig var karln, såg förvånansvärt trevlig ut. Han var klädd som en dansbandssångare i billig kostym och var säkert femton år äldre än Jenny. Hon verkade ha en fäbless för de grå tinningarnas charm.

Stämningen blev krystad, både Jenny och den främmande karln tystnade, och Edith gick snabbt fram till brevlådan och stack ner handen.

Det låg faktiskt något där. Ett litet vykort. Hon fiskade upp det utan att titta och rusade tillbaka till huset. Så fort hon kommit innanför dörren blev hon stående på hallmattan och granskade kortet.

Det var ett helt vanligt vykort med en kyrka på framsidan. Inget frimärke eller poststämpel. Hade någon levererat det direkt till deras brevlåda?

Vykortet var adresserat till hennes man, Folke Persson, adressen stämde, och i fältet till vänster som var avsett för hälsningsfraser hade någon ritat ett kors och skrivit datumet 30/10 1994.

Det var imorgon. En söndag.

Edith skälvde till. Det var något ruggigt med alltihop: kyrkan, det lilla korset och dagsangivelsen. Det påminde om ett dödsdatum på en gravsten.

2

Gunni Hilding ångrade sig. Det var inte det här hon sökte.

Hon satt i en skinnfåtölj på puben Tre Lyktor i centrala Trelleborg och försökte sortera tankarna medan rockmusiken dånade från ett coverband i hörnet.

Det var hennes moster Kerstin som rekommenderat stället. Eller rekommenderat och rekommenderat, Kerstin hade tjatat i veckovis om att Gunni borde ge sig ut och träffa folk – det vill säga *män* – och Tre Lyktor var ett av få etablissemang som småstaden erbjöd.

”Du måste tänka lite på dig själv”, hade Kerstin sagt.

Den här hösten hade det varit extra svårt. Gunni hade ägnat all tid åt att oroa sig för sin lillasyster.

Hon drack det sista av sin Trocadero och spanade runt i lokalen. Framför henne satt en klunga män i varierande åldrar och klängde runt ett black jack-bord. Tummade hundralappar byttes mot färgglada spelmarker, extatiska lyckotjut mot förlust och förtvivlan. I dimmorna av cigaretttrök dansade ett glatt gäng med ölflaskor och glas i händerna medan ett nyförälskat par kravlade runt i en soffa och kysste varandra.

Men det var inget av det här som Gunni längtade efter. I själva verket kände hon sig sällan ensam. Hon kände sig *utanför*. Hon trivdes med att vara en betraktare som höll sig på sin kant,

även om det fanns stunder – ibland hela dagar – då tomheten och längtan grävde stora hål i bröstet. Men krogen? Folkliv? Det var inte det här hon saknade. Det skulle räcka gott och väl med någon som kramade om henne då och då.

Hon ställde ifrån sig sin läsk och var på väg att resa sig när en man med kulmage och slarvigt struken hawaiiiskjorta vinglade fram.

”Vill du dansa?”

Han såg ut som den som alltid blivit sist vald på skolgymnastiken. Gunni tyckte genast synd om honom.

”Jag vet inte.” Hon sneglade på det lilla dansgolvet framför bandet, där två kvinnor skakade rumpa och slängde med hårsvallet medan en rödmosig man dansade tango med en vinflaska.

”Kom nu!” ropade hawaiiiskjortan över larmet från distade gitarrer och falsksång.

Det fanns ingen anledning att vara otrevlig, men Gunni hade verkligen inte lust att dansa.

”Jag är lite trött”, sa hon och tänjde på munnen i en gäspning.

”Äsch, klockan är bara barnet.”

Mannen drog i henne. De tjocka korvfingrarna klämde om armen. Lite för hårt, lite burdust.

Gunni ryckte till och stretade emot. ”Jag sa ju nej.”

Mannen släppte taget och blängde förvånat på henne. ”Fan, jag känner igen dig. Du är snut, va?”

Gunni behövde inte säga något. Mannen fick något svajande i blicken, snubblade till och vände sig om, innan han rultade iväg genom den rökiga puben.

Gunni hängde på sig kappan och gick. Det måste finnas bättre sätt att träffa nya människor. Hon ville sitta ner och prata, lära känna någon på djupet. Det fick gärna ta tid. Visst kunde hon tänka sig att dansa också, men inte under de här omständigheterna.

Utanför puben stannade hon till, tog adjö av dörrvakten och bestämde sig för att promenera en runda förbi systemens övergivna hus. Från en dag till en annan hade villan stått tom och hela familjen varit borta. Inte ett spår efter Gerd och Karl-Fredrik eller deras söner Benjamin och Isak. I församlingen sa man sig inte ha någon aning om vart de tagit vägen och alla myndigheter stod handfallna. Det var som om Gerds familj uppslukats av jorden.

Gunni gick fram till dörren och knackade på. Trots att hon visste att det var lönlöst fortsatte hon runt villan och spejade in genom alla fönster. Ingenting fanns kvar. Inga möbler, inga prylar. Ingen Gerd.

Strax före midnatt tog Gunni en taxi från Stortorget till mosterns gård utanför Klagstorp, där hon hamnat efter att ha blivit utesluten ur Jehovas vittnen för femton år sedan. Länges låg hon och vred sig under täcket, puffade till den hårda kudden och försökte att tänka på ingenting. Till sist måste hon ha somnat för när hon vaknade hade gryningsljuset börjat sippra in genom takfönstret. Moster Kerstin bultade på dörren och ropade hennes namn.

”Du har telefon!”

Gunni satte sig upp och gnuggade ögonen. Sedan fick hon bråttom. Det var sällan någon ringde till henne. Hon halvsprang över gårdsplanen och stapplade in i köket där den trådlösa telefonen väntade på matbordet.

”Ja, det är Gunni”, sa hon och försökte dölja sitt flåsande.

”PA Hilding, jag behöver din hjälp.”

”Valter?”

Chefen på brottsroteln lät ansträngd. Gunni hade inte talat med honom på flera månader efter att hon avböjt hans erbjudande om en fast tjänst på krimavdelningen. ”Har du möjlighet att komma hit på en gång?”

”Till stationen?”

Gunni tog sig för bröstet. Hon var fortfarande yrvaken.

”Jag är vid kyrkan i Fuglie”, sa Valter. ”Vet du var den ligger?”

Hon fattade inte vad han menade. Gällde det ett tjänsteärendet? Gunni hade haft goda skäl att tacka nej till att arbeta med Valter på brottsroteln. Hon kunde inte ha en chef som Valter Roos, som påstod sig vara progressiv och rekryterade en massa unga kvinnor men vägrade lyssna när det väl kom till kritan.

”Vad gäller det?” frågade hon.

”Man har hittat en död person utanför kyrkan.”

3

Edith Persson föste undan köksgardinen och spanade ut i morgonljuset. Först trodde hon att det var Folke som kom gående på uppfarten, men snart såg hon att det var någon annan. Hon kände inte igen mössan eller den långa kappan som fladdrade runt knäna. Inte förrän mannen var ända framme vid huset såg hon att det var prästen. Holger Lomander hade varit ung och oerfaren när han vigte Edith och Folke. Nu var han kutryggig och hade svårt att gå.

Tankarna surrade som en ilsken getingsvärm i skallen på Edith när hon gick för att öppna. Vart hade Folke tagit vägen? Varför hade han inte kommit hem? Det kunde inte finnas många skäl för en präst att göra ett oväntat hembesök klockan sex en söndagsmorgon.

”Edith, får jag komma in?”

Hon hörde på hans röst att det var allvarligt. Hon öppnade munnen men hann inte säga något förrän ett brummande ljud drog deras blickar mot gatan, där hennes enfödda son kom åkande i sin bruna Ford Taunus med håll på avgasröret.

”Jag ringde hit Benny också”, sa Lomander.

Edith kände hur tårarna rann nerför hennes kinder. ”Vad är det som har hänt?”

”Jag beklagar.” Prästen la en hand på hennes arm. ”Folke omkom inatt.”

Edith skakade och grät medan prästen och Benny hjälptes åt att leda in henne till en stol i köket. Sonen tände en cigarett under fläkten.

”Hur gick det till?” Edith kämpade för att inte bryta ihop. ”Var det hjärtat?”

Lomander satte sig bredvid. Han var blekare än vanligt. Både ögon och hud liksom tappade på färg.

”Jag vet inte vad som hände”, sa han. ”Polisen utreder saken.”

”Polisen?” Bennys tonfall osade av förakt. ”Varför det?”

”Man behöver fastställa dödsorsaken, skulle jag förmoda. Folke hittades på kyrkogården i Fuglie.”

”Vad i helvete gjorde han där?”

Bennys hårda röst hamrade i Ediths huvud. Allt gick runt för henne. Det måste vara en dröm detta, en riktigt otäck mar-dröm. Hon begravde ansiktet i händerna och pressade ryggen mot stolen för att inte glida ner på golvet.

”Folke uppträdde på gästgiveriet i Maglarp igår kväll”, sa prästen vänd mot Benny. ”Mer än så vet jag tyvärr inte.”

Benny suckade ljudligt. Prästen förstod det givetvis inte, men Edith visste precis vad sonens suck betydde.

Varför hade hon inte följt med till gästgivaregården? Efter att de hittat det där otäcka vykortet hade det varit det enda rätta, men Folke hade tyckt att hon var fånig. Han var övertygad om att vykortet var ett pojkstreck, ett dåligt skämt.

Om han hade uppträtt någon annanstans hade hon nog ändå följt med. Men Edith tyckte inte om gästgivaregården i Maglarp. Det var en riktig sylta. De hade varit där för några veckor sedan och ätit. Fläskfilén smakade lamm och det var skinn på såsen. På lördagskvällarna blev stämningen närmast olidlig när stället invaderades av fylltrattar och byfånar vars största nöje var att skråla med i *Får man ta hunden med sig in i himlen?*

”Var är han nu?”

Edith kunde inte se det framför sig. Folke var själva motsatsen till död. Han sprudlade av liv. När hon blev trött var det han som piggade upp. När hon kände sig gammal gjorde han henne ung på nytt.

”Kroppen kommer att föras till rättsmedicin i Lund”, sa Lomander. ”Folke är hos Gud.”

Benny suckade igen. Den här gången gav Edith honom onda ögat, trots att hon också tvivlade på prästens ord.

En stund senare lämnade Lomander dem ensamma med sin sorg. Han gick med krokig rygg och långsamma steg nerför gatan. Edith såg honom försvinna genom glipan i köksgardinen.

”Vad fan kan ha hänt?” muttrade Benny. ”Hamnade han i slagsmål på gästgivaregården?”

Det lät inte som Folke. Han var för gammal för sådant. Varför skulle någon ge sig på honom?

”Han retade väl upp fel person”, spekulerade Benny vidare och tänkte en ny cigarett.

Sonen stod lutad över spisen och gungade fram och tillbaka. Han hade min sju aldrig haft ro i kroppen, tänkte Edith för sig själv. I skolan hade han inte kunnat sitta stilla i mer än en minut. Det var därför betygen blivit som de blev, så klart.

”Det är något jag måste visa dig”, sa Edith. ”Det kom ett märkligt vykort i brevlådan igår.”

Kroppen verkade väga flera ton när hon reste sig. I översta kökslådan fann hon vykortet undangömt bland räkningar och viktiga brev. Hon räckte över det till Benny, som storögt vände och vred på kortet.

”Vad ska det här föreställa?”

”Folke trodde att det var ett rackartyg. Vi borde ha tagit det på allvar.”

”En kyrka?” sa Benny innan han vände på kortet och upptäckte korset framför dagens datum.

”Vi måste lämna det till polisen!” sa Edith.

Benny sträckte fram handen mot henne. Långsamt och försiktigt rörde han vid hennes underarm så att värmen strålade genom huden och ut i hela kroppen. Det var evigheter sedan Edith känt sig så nära sin son.

”Måste vi verkligen det?” sa han. ”Det är kanske bättre att låta bli.”